

Prof. dr hab. Leszek Skrla,
Dziedzina sztuki muzyczne
Dyscyplina artystyczna wokalistyka

Gdańsk, 31.05.2025

Recenzja Pracy Doktorskiej **Mgr Yawei Xu**

Zlecniodawca recenzji:

Rada Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie, Wydział Wokalno-Aktorski, pismo z dnia 20.02. 2025 roku, zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 20.07.2018 roku. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023. poz.742 z późn. zm)

Dotyczy:

Uchwały Rady Wydziału Wokalno-Aktorskiego w sprawie:

- przyjęcia tematu i koncepcji pracy doktorskiej mgr Yawei Xu
- wszczęcia, przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej wokalistyka i wyznaczeniu mojej osoby recenzentem.

Do nadesłanego mi pisma sygnowanego datą 20.02.2025 roku, informującego o wyznaczeniu mojej osoby jako recenzenta pracy doktorskiej Pana mgr Yawei Xu pt: **„Znaczenie poezji Friedricha Ruckerta dla niemieckojęzycznych pieśni artystycznych”** zostało dołączone dzieło artystyczne w formie zapisu CD i opis dzieła artystycznego jako praca doktorska.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska Pana mgr Yawei Xu pt. „**Znaczenie poezji Friedricha Ruckerta dla niemieckojęzycznych pieśni artystycznych**” złożona jest z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym CD oraz jego opisu. Dzieło artystyczne zawiera pieśni Roberta Schumanna, Gustava Mahlera, i Viktora Ullmana w wykonaniu barytona Yawei Xu z towarzyszeniem fortepianu Xizhe Zhang. Nagrań dokonano dnia 5 maja 2024 roku w Sali Kameralnej Wyższej Szkoły Muzyki i Tańca w Kolonii. Realizatorem nagrania i reżyserem dźwięku była Ava Gesell.

Przedstawione do oceny Dzieło artystyczne zawiera 13 pozycji:

Robert Schumann – Liebesfruhling op. 37 (do słów F. Ruckerta)

1. *Der Himmel hat eine Trane geweint*
2. *Ich hab' in mich gesogen*
3. *Liebste, was kann den uns scheiden*
4. *Rose, Meer und Sonne*

Gustav Mahler – Kindertotenlieder (do słów F. Ruckerta)

1. *Will die Sonne nun so heill aufgehn*
2. *Nun seh'ich wohl, warum so dunkle Flammen*
3. *Wenn dein Mutterlein*
4. *Oft denk' ich, sie sind nur ausgegangen*
5. *In diesem Weiter, in diesem Braus*

1. *Vorausbestimmung*
2. *Betrunken*
3. *Unwiderstehliche Schonheit*
4. *Leb des Weines*

Nim skupię się na ocenie samego dzieła artystycznego pragnę wspomnieć o satysfakcjonującej jakości prezentowanego nagrania, mam tu na myśli głównie jego wartość artystyczną jak też dobrą stronę techniczną zapisu. Skompilowane i dobrze przemyślane dzieło artystyczne, dla potrzeb pracy doktorskiej, przyjęło formę recitalu złożonego z kompozycji R. Schumanna, G. Mahlera i V. Ullmanna a więc pieśni reprezentujących niemieckojęzyczną lirykę wokalną przełomu wieków XIX i XX.

W nagraniu słyszymy przejrzysty, o przyjemnej barytonowej barwie foniczny głos wokalisty Yawei Xu, któremu towarzyszy na fortepianie znakomiata pianistka Xizhe Zhang. Dzieło artystyczne, które jest podstawą w procedowaniu wydaje się być przemyślane, spójne i tworzy pewną zamkniętą całość. To dość istotny i ważny element pracy doktorskiej! Przedstawione nagranie operuje wyrównanym poziomem dynamicznym, które w odsłuchu oddaje właściwą dramaturgię i czytelny wyraz narracji muzycznej. W zaprezentowanym dziele artystycznym przyszły doktorant ukazał przede wszystkim możliwości swojego głosu o, ciekawej, przyjemnej i słonecznej barwie, pełnej alikwotów i nasyceniu formantów dźwiękowych nadto elastycznej giętkości i ruchliwości. Swobodne poruszanie się w materii wokalnej zyskuje dodatkowy walor jakim jest nieskazitelna i dobrze kontrolowana intonacja wykonywanych utworów. Miałbym jedynie małe zastrzeżenia do fonetyki języka niemieckiego, która momentami z braku aktywnej artykulacji zgłosek wydaje się mało wyrazista. W dziele artystycznym największe wrażenie wywarły na mnie dwie pieśni. Pierwsza z nich to *Rose Meer und Sonne* R. Schumanna. W interpretacji Yawei Xu słychać sugestywną interpretację pieśni gdzie z czytelną narracją oddaje piękno i radość wędrowki w naturalnej scenerii. Drugą z prezentowanych pieśni, która zapadła w mej pamięci to *Wenn dein Mutterlein* G. Mahlera. Skupiona i ascetyczna opowieść o miłości ojca do córki, która odzwierciedla powściągliwy i zachowawczy sposób wyrażania emocji.

Śluchając wielokrotnie nagrania dołączonego do pracy, przekonuję się, że solista znakomicie kontroluje swoje emocje i zabiegi interpretacyjne, które mają bezpośredni wpływ na pełną żarliwości interpretację oraz dojrzałą ekspresję wokalną. Miękkie i delikatne atakowanie dźwięków zwłaszcza w górnym rejestrze głosu wzmocniło iście wysublimowaną zarazem interesującą interpretację wykonywanych utworów będąc zarazem estetyczno-kreatywnym muzycznym przeżyciem. Budowanie czytelnej i wyrazistej interpretacji nie należy do rzeczy prostych i oczywistych, wymaga bowiem od śpiewaka nie tylko doskonałej znajomości tekstu muzycznego ale przede wszystkim ogromnej wrażliwości i wycucia stylu, wreszcie smaku oraz wysublimowanej intuicji wokalnej a przede wszystkim, co bardzo istotne, znakomitej techniki wokalnej bez której trudno wyrażać swobodę w interpretacji. W tym względzie mgr Yawei Xu ma już wiele do zaoferowania. Artysta bez zbędnego wysiłku pewnie atakuje wysokie dźwięki a intonacja wydaje się dobrze kontrolowana. Dysponuje odpowiednim appoggio co w efekcie daje mu swobodę w budowaniu fraz muzycznych i pozwala uzyskać właściwe dramatyczne napięcie poszczególnych pieśni. Z satysfakcją i podziwem doceniam zaprezentowany kunszt wokalny a pełną żaru interpretację pieśni oceniam bardzo wysoko.

Część opisowa dzieła została dobrze opracowana tak pod względem redakcyjnym jak i merytorycznym. Omawiana dysertacja zawiera wstęp-wprowadzenie, V rozdziałów, podsumowanie i bibliografię. Dominantę pracy stanowią trzeci, czwarty i piąty rozdział w którym przyszły doktorant obszernie omawia wartości muzyczne i styl niemieckiej pieśni artystycznej na przykładzie twórczości R.Schumana, G.Mahlera i Ullmana.

W rozdziale I przytacza krótką historię formy gazeli i opisuje proces wpływu mistycyzmu sufickiego na myśl niemiecką. W rozdziale II skupia się na biografii i poezji Friedricha Ruckerta, omawia istotne elementy struktury przekładów literatury islamskiej, dokonuje uważnej analizy poznania i zrozumienia twórczości Ruckerta w historii muzyki niemieckiej. Konstrukcja pracy jest logiczna i prawidłowo przemyślana. Widać wyraźne usystematyzowanie wiedzy dotyczącej genezy omawianych utworów. Autor pracy przeprowadza rzetelną analizę tematu i opisu muzycznej narracji opisywanych przykładów muzycznych. Przytacza znaczące fakty rozwoju i tradycji wykonawczych, przybliżyło tło historyczne i związek z omawianą twórczością Roberta Schumanna, Gustava Mahlera i Viktora Ullmanna. Emocjonalna głębia poezji Friedricha Ruckerta niesie ze sobą wielowarstwową i zróżnicowaną treść, zatem nie tylko wyraża bogactwo złożonych, wielowymiarowych emocji czy subtelnych przeżyć wewnętrznych lecz porusza także aspekty życia i wartości fizjologiczne. Trafnym zabiegiem w pracy są analizy poszczególnych fragmentów pieśni wsparte o porównania dotyczące artykulacji, harmonii i doboru tonacji

utworu, frazowania, dynamiki, tessitury i muzycznej narracji omawianych przykładów.

Pan mgr Yawei Xu po wyważonym wprowadzeniu i krótkiej charakterystyce każdej z pieśni, naświetla tło i ukazuje problemy wzajemnej muzycznej relacji a następnie ich rozwiązanie w oparciu o dobrane środki wokalne interpretacji. Przeprowadza bardzo wnikliwą ocenę utworów, dokonuje gruntownej analizy warstwy muzycznej skupiając się na istotnych czynnikach stanowiących o dziedzictwie i doniosłości prezentowanych w dziele artystycznym pieśni. Praca mgr Yawei Xu z pewnością stanowi ciekawe i wyważone odczytanie definicji niemieckojęzycznej liryki wokalne a zastosowanie elementów koncepcji wykonawczej z punktu widzenia praktyki wokalne wnosi istotne elementy w zrozumieniu i właściwym odczytania stylu muzycznego omawianych pieśni. Praca stanowi zatem swoistą kompilację spostrzeżeń, obserwacji i przemyśleń dotyczących analizy porównawczej prezentowanych w dziele artystycznym pieśni. Dzięki porównaniom zobaczyć można istotne podobieństwa i różnice w stylu jak i problemy wykonawcze i interpretacyjne w poszczególnych utworach. Analiza, której dokonał Yawei Xu w dużym stopniu pozwoliła osiągnąć zamierzony cel dysertacji. W efekcie przełożyła się na ostateczny kształt i wyraźny przekaz nacechowany troską i wizją przyszłego pedagoga śpiewu. Reasumując wartości i efekt procesu badawczego, który został przeprowadzony w niniejszej pracy, mogę stwierdzić, iż podjęty temat w znaczącym stopniu przybliży środowisku muzycznemu wizję i znaczenie rozwoju niemieckiej liryki wokalne a opis użytych technik wykonawczych w omawianych pieśniach daje wyraźny drogowskaz jak też podstawę wokalne przygotowania do wykonywania opisywanych przykładów liryki wokalne. Praca doktorska Yawei Xu znacząco uwidacznia i eksponuje znaczenie poezji Friedricha Ruckerta w niemieckojęzycznych pieśniach artystycznych. Przybliży zrozumienie dzieła muzycznego, zasady trafne kształtowania stylu i właściwego odwzorowania elementów stylizacji niemieckojęzycznej liryki wokalne a także w wielu aspektach uzupełnia ogólną wiedzę muzyczną. Wiedzę, która w znaczący sposób może pomóc zmierzyć się i zrozumieć przyszłym odtwórcom omawianych pieśni ważne przesłanie. Przesłanie, by piękno i artystyczną wartość poezji a także siłę muzycznej narracji wyrażać poprzez dobór odpowiednich środków wykonawczych i interpretacyjnych.

Konkluzja

Praca doktorska Yawei Xu, na którą składają się: dzieło artystyczne płyta CD i jej opis stanowi według mojej oceny ciekawą formę przekazu, jak też udaną próbę znalezienia odpowiedzi na tezę zawartą w temacie pracy. Stwierdzam zatem, że materiał naukowy, cenne spostrzeżenia, własne przemyślenia naddto wnikliwa analiza dotycząca wykonywanych utworów stanowią niemały wkład w dziedzinę sztuki muzycznej-wokalistyka. Doktorant wniósł w obszar fascynacji muzycznej osobiste, poparte trafnymi wnioskami, spojrzenie na styl i technikę wykonawczą w prezentowanych utworach. Dowiódł znaczenia poezji Friedricha Ruckerta dla twórczości wokalne przełomu wieków XIX i XX reprezentowanych w niemieckojęzycznych pieśniach artystycznych Schumanna, Mahlera i Ullmanna a jego osobiste przemyślenia złożyły się na ostateczny kształt dzieła jaki mu nadał. W taki sposób omawiane dzieło i praca wkraczają poprzez swoją formę oraz twórczą treść artystyczną i edukacyjną w sferę konkretnej wizji rozszerzania wiedzy nie tylko wokalne ale także tej ogólnomuzycznej.

Uznaję tym samym, że Pan mgr Yawei Xu potwierdził swoje umiejętności do prowadzenia samodzielnej pracy naukowej i artystycznej. Tym samym stwierdzam, iż rozwiązał założone w pracy zagadnienie artystyczne i spełnił wymagania art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023. poz. 742 z późn. zm.)

Pracę doktorską przyjmuję i stawiam wniosek o jej akceptację

Prof. dr hab. Leszek Skrla

